

+

Tariffrevisjonen 2022
Revisjon av
BILOVERENSKOMSTEN
2020-2022

1. Fellesforbundets forhandlingsdelegasjonen bil:

Dag-Einar Sivertsen, Forbundsledelsen	dag-einar.sivertsen@fellesforbundet.no	467 47 883
Jørgen Krydsby, Bilia Norge AS	Jorgen.Krydsby@bilias.no	930 64 990
Jan Harald Helgesen, Toyota Sulland	janharaldhelgesen@gmail.com	922 88 874
Snorre Lauritsen, Okkenhaug Bil	snorre@okkenhaug.no	456 92 033
Alf Andreas Pedersen, Bay Auto	alf.andreas@gmail.com	901 00 492
Christoffer Heggholmen, Bertel O. Steen	christoffer.heggholmen@bos.no	414 13 460
Frode Nærum, Møller Bil	frode.naerum@haugnett.no	988 64 424
Kim Kalsås-Carlsen, Administrasjonen	kim.kalsas-carlsen@fellesforbundet.no	922 66 543
Stig Lundsbakken, Administrasjonen	stig.lundsbakken@fellesforbundet.no	481 34 394

Kravene til endringer i overenskomstene er markert slik:

- krav om endringer av eksisterende, eller nye tekster er markert med understreket kursiv
- tekster som kreves strøket/tatt ut av overenskomstene er markert med ~~gjennomstrekning~~

2. Generelt tillegg

Det kreves et generelt tillegg.

Fellesforbundet vil presisere kravet i løpet av forhandlingene.

3. Avtaleperiodens lengde

Det kreves en 2-årig avtale.

4. Reguleringsbestemmelser for 2. avtaleår

Fellesforbundet vil presisere sitt krav om bestemmelse for 2. avtaleår i løpet av forhandlingene.

5. Øvrige krav og endringer

Fellesforbundet krever endringer i overenskomsten på følgende punkter:

- Vernebriller med styrke og unisex arbeidstøy (Frontfaget, inntatt i kravdokumentet § 15)
- Korte velferdspermisjoner. (Frontfaget, utvalgsarbeid)
- Målekriterier ved bonus. (Frontfaget, inntatt i kravdokument § 9)
- Etter – og videreutdanning. (frontfaget, inntatt i kravdokumentet § 23)
- Likestilling (Frontfaget, inntatt i kravdokumentet § 28)
- Tjenestepensjoner. Bilag 8 til Biloverenskomsten (Frontfaget, Bilaget fjernes og ny tekst tas inn under § 28 Andre bestemmelser. Inntatt i kravdokumentet.

BILOVERENSKOMSTEN

2020-2022

Overenskomst

mellom

**NÆRINGSLIVETS
HOVEDORGANISASJON**

NORGES BILBRANSJEFORBUND

på den ene side og

**LANDSORGANISASJONEN I NORGE
FELLESFORBUNDET**

på den annen side

§ 1 Overenskomstens omfang

1. Virkeområde

- 1.1 Denne overenskomst kan etter krav fra henholdsvis Landsorganisasjonen i Norge/Fellesforbundet på den ene side og Næringslivets Hovedorganisasjon/Norges

Krav:

BILOVERENSKOMSTEN

2022-2024

Overenskomst

mellom

**NÆRINGSLIVETS
HOVEDORGANISASJON**

NORGES BILBRANSJEFORBUND

på den ene side og

**LANDSORGANISASJONEN I NORGE
FELLESFORBUNDET**

på den annen side

§ 1 Overenskomstens omfang

1. Virkeområde

- 1.1 Denne overenskomst kan etter krav fra henholdsvis Landsorganisasjonen i Norge/Fellesforbundet på den ene side og Næringslivets Hovedorganisasjon/Norges

Bilbransjeforbund på den annen side gjøres gjeldende for hel- og deltidsansatte i bilbransjen.

§ 3 Minstelønnens størrelse

I tillegg til minstelønnsattsene kommer personlig tillegg etter § 4.4, akkordavsavn etter § 11 pkt. 1. og 2. og eventuelt tillegg etter § 12 (smuss, tungtvogn og diesel)

Minstesattsene er:

1.	Fagarbeidere:			
	nyutlærte	kr	179,00	pr. t.
	etter 1 års praksis	kr	195,50	pr. t.
2.	Hjelpearbeidere:			
	etter fylt 18 år	kr	166,50	pr. t.
	etter 1 års praksis	kr	170,00	pr. t.
3.	Bensinekspeditører:			
	over 18 år	kr	166,00	pr. t.
	etter 1 års praksis	kr	171,50	pr. t.
	unge arbeidstakere 17 år	kr	142,50	pr. t.
	unge arbeidstakere 16 år	kr	136,00	pr. t.

6. Lærlinger

Hovedmodellen for yrkes- og fagopplæring har 2 års opplæring i videregående skole (VK1 og VK2), pluss 2 års læretid i bedrift med 50% opplæringstid og 50% verdiskapningstid.

6.4. Lærlinger i fag som har 3 års opplæring i videregående skole (GK, VK1 og VK2) pluss ett års læretid i bedriften, følger følgende lønsskala:

7.	8.	halvår
50	80	Prosent

6.5. Lærlinger i fag som har 3 års opplæring i videregående skole (GK, VK1 og VK2) pluss 1,5 års læretid i bedrift, følger følgende skala:

7.	8.	9.	halvår
40	50	80	prosent

Bilbransjeforbund på den annen side gjøres gjeldende for hel- og deltidsansatte i bilbransjen.

Hovedavtalens Del B er gjort gjeldende, jf. HA § 1-2 andre avsnitt.

§ 3 Minstelønnens størrelse

I tillegg til minstelønnsattsene kommer personlig tillegg etter § 4.4, akkordavsavn etter § 11 pkt. 1. og 2. og eventuelt tillegg etter § 12 (smuss, tungtvogn og diesel)

Minstesattsene er:

1.	Fagarbeidere:			
	nyutlærte	kr	<u>000,00</u>	pr. t.
	etter 1 års praksis	kr	<u>000,00</u>	pr. t.
2.	Hjelpearbeidere:			
	etter fylt 18 år	kr	<u>000,00</u>	pr. t.
	etter 1 års praksis	kr	<u>000,00</u>	pr. t.
3.	Bensinekspeditører:			
	over 18 år	kr	<u>000,00</u>	pr. t.
	etter 1 års praksis	kr	<u>000,00</u>	pr. t.
	unge arbeidstakere 17 år	kr	<u>000,00</u>	pr. t.
	unge arbeidstakere 16 år	kr	<u>000,00</u>	pr. t.

6. Lærlinger

Hovedmodellen for yrkes- og fagopplæring har 2 års opplæring i videregående skole (VG1 og VG2), pluss 2 års læretid i bedrift med 50% opplæringstid og 50% verdiskapningstid.

6.4. Lærlinger i fag som har 3 års opplæring i videregående skole (GK, VK1 og VK2) pluss ett års læretid i bedriften, følger følgende lønsskala:

7.	8.	halvår
50	80	Prosent

6.5. Lærlinger i fag som har 3 års opplæring i videregående skole (GK, VK1 og VK2) pluss 1,5 års læretid i bedrift, følger følgende skala:

7.	8.	9.	halvår
40	50	80	prosent

6.6. For lærlinger som ikke har GK eller VK1 i videregående skole etter Reform 94, gjelder følgende bestemmelser:

6.9. Overtid for ordinære lærlinger, TAF- (Teknisk allmennfag) lærlinger og lærekandidater over 18 år betales som for hjelpearbeidere.

6.11 For lærlinger med tilleggsteori utover VKI anbefales å finne økonomiske stønadsordninger fra bedriften.

§ 9 Bonuslønn

1. Bonussystemer består av en fast lønnsandel og en mindre variabel andel felles for grupper, avdelinger eller hele bedrifter.
2. Forskjellige former for bonussystemer kan anvendes. Bonussystemer skal avtales skriftlig. Ved inngåelse av avtaler om bonuslønnssystemer anmodes partene ved bedriften om å følge mønster for bedriftsvise bonuslønnsavtaler, bilag 12-1 B til overenskomsten.
3. Den faste lønnsandel behandles i henhold til bestemmelsene i § 10 om tidlønn/fastlønn.
4. Den bevegelige lønnsandel gjøres avhengig av bedriftens, eventuelle gruppers produksjonsresultat og behandles i henhold til Biloverenskomstens § 8 akkordarbeid. Også kriterier for bonusberegning skal avtales, men målekriterier som skadefrekvens og sykefravær bør unngås. Det avtales retningslinjer for beregning av denne del.

§ 12 Smussig arbeid og tillegg for arbeid med større enheter

1. Særlig skitne motorer og understell forutsettes rengjort før arbeidet igangsettes. Er rengjøring ikke foretatt, skal det betales smusstillegg etter følgende regler:
 - 1.1 Partene på bedriften inngår avtale om omfanget av det smussige arbeid, idet hensyn tas til bilmerke og modell.
 - 1.2 a) Partene på den enkelte bedrift kan avtale et fast smusstillegg pr. arbeidet (mønstret) time.

6.6. For lærlinger som ikke har ~~GK~~ VG1 eller ~~VK1~~ VG2 i videregående skole etter Reform 94, gjelder følgende bestemmelser:

6.9. Overtid for ordinære lærlinger, TAF- (Teknisk allmennfag) lærlinger og lærekandidater over 18 år betales som for hjelpearbeidere.

6.11 For lærlinger med tilleggsteori utover ~~VKI~~ VG2 anbefales å finne økonomiske stønadsordninger fra bedriften.

§ 9 Bonuslønn

1. Bonussystemer består av en fast lønnsandel og en mindre variabel andel felles for grupper, avdelinger eller hele bedrifter.
2. Forskjellige former for bonussystemer kan anvendes. Bonussystemer skal avtales skriftlig. Ved inngåelse av avtaler om bonuslønnssystemer anmodes partene ved bedriften om å følge mønster for bedriftsvise bonuslønnsavtaler, bilag 12-1 B til overenskomsten.
3. Den faste lønnsandel behandles i henhold til bestemmelsene i § 10 om tidlønn/fastlønn.
4. Den bevegelige lønnsandel gjøres avhengig av bedriftens, eventuelle gruppers produksjonsresultat og behandles i henhold til Biloverenskomstens § 8 akkordarbeid. Også kriterier for bonusberegning skal avtales, men målekriterier som skadefrekvens og sykefravær ~~bør~~ skal unngås. Det avtales retningslinjer for beregning av denne del.

§ 12 Smussig arbeid og tillegg for arbeid med større enheter

1. Særlig skitne motorer og understell forutsettes rengjort før arbeidet igangsettes. Er rengjøring ikke foretatt, skal det betales smusstillegg etter følgende regler:
 - 1.1 Partene på bedriften inngår avtale om omfanget av det smussige arbeid, idet hensyn tas til bilmerke og modell.
 - 1.2 a) Partene på den enkelte bedrift kan avtale et fast smusstillegg pr. arbeidet (mønstret) time.

Minstesatsene for slikt tillegg er kr 6,90 pr. mønstret time.

b) I stedet for tillegg etter pkt. a) kan partene på den enkelte bedrift avtale smusstillegg pr. jobb. Minstesatsen er i så fall kr 28,20 pr. jobb.

2. Tillegg for arbeid med større enheter

Det betales kr 8,10 pr. time ved arbeid med større enheter så som busser, lastevogner, skapvogner, traktorer, anleggsmaskiner og dieselmotorer.

Tillegget betales også ved arbeid med diesel brennstofftank ut/inn, dyser, rør, pumper, dieselvarmer og filter for diesel brennstoff på personbiler.

Merknad

Godtgjørelsen for arbeid som nevnt i punkt 2 betales utenom smusstillegg pr. jobb ut fra den stedlige avtale om omfanget av det smussige arbeid.

Protokolltilførsel 1

Smusstilleggene etter punkt 1, og 2, ovenfor, skal ved årets slutt være spesifisert på lønnsoppgavene som sendes likningsmyndighetene.

§ 13 Arbeidsoppdrag, reiser, utdanning og møter utenfor bedriften

Denne paragraf omfatter alle arbeidstakere som av bedriften blir sendt til oppdrag utenfor bedriften, dog ikke arbeidstakere som blir inntatt på arbeidsstedet. Disse omfattes for øvrig av bestemmelsene i overenskomsten.

1. Arbeidsoppdrag

Betaling for arbeidet tid (lønn).

1.1 For den tid som medgår til arbeidet betales arbeidstakeren timefortjeneste(n) hvis ikke annet er avtalt.

1.2 Sendes arbeidstakeren så langt bort at overnatting utenfor hjemmet er nødvendig, skal det i tillegg til arbeidstakerens timefortjeneste betales et tillegg på 20 % til timefortjeneste(n).

§ 14 Verktøygodtgjørelse

Minstesatsene for slikt tillegg er kr 0,00 pr. mønstret time.

b) I stedet for tillegg etter pkt. a) kan partene på den enkelte bedrift avtale smusstillegg pr. jobb. Minstesatsen er i så fall kr 00,00 pr. jobb.

2. Tillegg for arbeid med større enheter

Det betales kr 0,00 pr. time ved arbeid med større enheter så som busser, lastevogner, skapvogner, traktorer, anleggsmaskiner og dieselmotorer.

Tillegget betales også ved arbeid med diesel brennstofftank ut/inn, dyser, rør, pumper, dieselvarmer og filter for diesel brennstoff på personbiler.

3. Tillegg for arbeid på høytspennsanlegg

Det betales kr. 0,00 pr. time ved arbeid med hybrid, hydrogen og elektriske biler

Merknad

Godtgjørelsen for arbeid som nevnt i punkt 2 og 3 betales utenom smusstillegg pr. jobb ut fra den stedlige avtale om omfanget av det smussige arbeid.

Protokolltilførsel 1

Smusstilleggene etter punkt 1, ~~og~~ 2, og 3 ovenfor, skal ved årets slutt være spesifisert på lønnsoppgavene som sendes likningsmyndighetene.

§ 13 Arbeidsoppdrag, reiser, utdanning og møter utenfor bedriften

Denne paragraf omfatter alle arbeidstakere som av bedriften blir sendt til oppdrag utenfor bedriften, dog ikke arbeidstakere som blir inntatt på arbeidsstedet. Disse omfattes for øvrig av bestemmelsene i overenskomsten.

1. Arbeidsoppdrag

Betaling for arbeidet tid (lønn).

1.1 For den tid som medgår til arbeidet betales arbeidstakeren timefortjeneste(n) hvis ikke annet er avtalt.

1.2 Sendes arbeidstakeren så langt bort at overnatting utenfor hjemmet er nødvendig, skal det i tillegg til arbeidstakerens timefortjeneste betales et tillegg på 25 % til timefortjeneste(n).

§ 14 Verktøygodtgjørelse

1. Verktøygodtgjørelsen skal betales i forhold til verdien av den verktøykasse, herunder også verktøy for lakkerere, som den enkelte arbeidstaker etter avtale holder for sitt daglige arbeid.
2. Fastsettelse av prisene på verktøykassene foretas etter gjeldende dagspriser og etter at kassene er gjennomgått på hver bedrift av en kassasjonsnemnd som godkjenner eller refuserer det verktøy som forefinnes. Nemnda skal bestå av representanter for bedriftsledelse og tillitsvalgte. Eventuelle tvister i denne forbindelse blir å avgjøre av en oppmann som oppnevnes fra teknologiske institutt.

Tillitsvalgte skal for den tid som medgår ved oppstilling av verktøy ha utbetalt sin timefortjeneste, hvis de tas ut av akkordarbeid.

Ellers betales individuell minstefortjeneste. Ved overtid skal overtidstillegg betales.

Som godtgjørelse for verktøy fastsettes 1,7 øre pr. time for hver kr 100,00 verktøyverdi.

Hvis bedriften selv overtar verktøyholdet helt ut, og arbeidstaker gjøres ansvarlig for svinn, skal det betales arbeidstakeren en godtgjørelse for svinn som fastsettes til 0,85 øre pr. time for hver kr 100,00 verktøyverdi.

Godtgjørelsen betales slik at verktøyverdien regnes etter nærmeste kr 100,00. For eksempel blir en kasse til verdi av kr 250,00 å godtgjøre etter verdi kr 200,00, mens en kasse til verdi kr 251,00 godtgjøres etter verdi kr 300,00.

Dersom bedriften selv overtar verktøyholdet helt ut, og arbeidstakeren ikke gjøres ansvarlig for svinn, betales ikke verktøygodtgjørelse.

§ 15 Arbeidstøy

1. Bedriften holder nødvendig arbeidstøy, dog minst to sett arbeidstøy pr. arbeidstaker pr. år.

1. Verktøygodtgjørelsen skal betales i forhold til verdien av den verktøykasse, herunder også verktøy for lakkerere, som den enkelte arbeidstaker etter avtale holder for sitt daglige arbeid.
2. Fastsettelse av prisene på verktøykassene foretas etter gjeldende dagspriser og etter at kassene er gjennomgått på hver bedrift av en kassasjonsnemnd som godkjenner eller refuserer det verktøy som forefinnes. Nemnda skal bestå av representanter for bedriftsledelse og tillitsvalgte. Eventuelle tvister i denne forbindelse blir å avgjøre av en oppmann som oppnevnes fra teknologiske institutt.

Tillitsvalgte skal for den tid som medgår ved oppstilling av verktøy ha utbetalt sin timefortjeneste, hvis de tas ut av akkordarbeid.

Ellers betales individuell minstefortjeneste. Ved overtid skal overtidstillegg betales.

Som godtgjørelse for verktøy fastsettes 1,7 øre pr. time for hver kr 100,00 verktøyverdi.

Hvis bedriften selv overtar verktøyholdet helt ut, og arbeidstaker gjøres ansvarlig for svinn, skal det betales arbeidstakeren en godtgjørelse for svinn som fastsettes til 0,85 øre pr. time for hver kr 100,00 verktøyverdi.

Godtgjørelsen betales slik at verktøyverdien regnes etter nærmeste kr 100,00. For eksempel blir en kasse til verdi av kr 250,00 å godtgjøre etter verdi kr 200,00, mens en kasse til verdi kr 251,00 godtgjøres etter verdi kr 300,00.

Dersom bedriften selv overtar verktøyholdet helt ut, og arbeidstakeren ikke gjøres ansvarlig for svinn, betales ikke verktøygodtgjørelse.

3. *Bruk av personlig utstyr og Bank-ID ved arbeid med PKK, betales med kr, 1 pr. time.*

§ 15 Arbeidstøy

1. Bedriften holder nødvendig arbeidstøy, dog minst to sett arbeidstøy pr. arbeidstaker pr. år. *Ved behov skaffer arbeidsgiver til veie tilpasset ordinært arbeidstøy til kvinner og menn der unisex-modeller ikke er tilfredsstillende.*

2. Det skal avtales mellom bedriften og tillitsvalgte med henblikk på å anskaffe mest mulig hensiktsmessige arbeidstøy ut fra de stedlige forhold. Arbeidstakere som vesentlig er beskjeftiget med syrebatterier og radiatorreparasjoner holdes med to sett arbeidstøy av ullstoff og ett par trebunnsko pr. år.

3. Øvrige arbeidstakere holdes med nødvendig vernefottøy, dog ikke utover to par i året.

Merknad

Ved valg av vernefottøy og arbeidstøy skal det tas hensyn til vinter og sommerbruk. Arbeidstøy utleveres arbeidstakerne senest 14 dager etter tariffårets inntreden. Arbeidstakerne som får ansettelse ved bedriften senere på året, utleveres arbeidstøy ved tiltredelsen.

Arbeidstøy er bedriftens eiendom. Det er forutsetningen at arbeidstøy renses eller vaskes en gang ukentlig, for så vidt dette anses påkrevd.

Bedriften besørger vask eller rensing av arbeidstøy.

Arbeidstøy skal være av den kvalitet at man i alminnelighet kan regne med at de varer tariffåret ut.

4. På bedriften skal forefinnes nødvendig beskyttelsesklær for arbeid utenfor verksted:

4.1 Plagg til beskyttelse mot væte og kulde.

4.2 Ved vognvask: Gummistøvler, hansker og gummiforkle.

4.3 I forbindelse med lakkering: Skikket fottøy.

Under oppretting, sveising og lakkeringsarbeid av skjermer, karosseri, ramme m.m. skal bedriften holde tilstrekkelig briller, hansker, beskyttelsesmaske og hørselvern.

§ 17 Overtidsarbeid

3. Overtidsarbeid betales med følgende tilleggsprosent:

De fem første virkedager i uken betales 50 % tillegg inntil kl 21.00. Etter kl 21.00 betales 100%.

Bedriften skal tilby vernebriller med styrke til arbeidstakere som har ett dokumentert behov for briller. Det er en forutsetning at disse har arbeid hvor det kreves vernebriller som del av det personlige verneutstyret.

2. Det skal avtales mellom bedriften og tillitsvalgte med henblikk på å anskaffe mest mulig hensiktsmessige arbeidstøy ut fra de stedlige forhold. Arbeidstakere som vesentlig er beskjeftiget med syrebatterier og radiatorreparasjoner holdes med to sett arbeidstøy av ullstoff og ett par trebunnsko pr. år.

3. Øvrige arbeidstakere holdes med nødvendig vernefottøy, dog ikke utover to par i året.

Merknad

Ved valg av vernefottøy og arbeidstøy skal det tas hensyn til vinter og sommerbruk. Arbeidstøy utleveres arbeidstakerne senest 14 dager etter tariffårets inntreden. Arbeidstakerne som får ansettelse ved bedriften senere på året, utleveres arbeidstøy ved tiltredelsen.

Arbeidstøy er bedriftens eiendom. Det er forutsetningen at arbeidstøy renses eller vaskes en gang ukentlig, for så vidt dette anses påkrevd.

Bedriften besørger vask eller rensing av arbeidstøy.

Arbeidstøy skal være av den kvalitet at man i alminnelighet kan regne med at de varer tariffåret ut.

4. På bedriften skal forefinnes nødvendig beskyttelsesklær for arbeid utenfor verksted:

4.1 Plagg til beskyttelse mot væte og kulde.

4.2 Ved vognvask: Gummistøvler, hansker og gummiforkle.

4.3 I forbindelse med lakkering: Skikket fottøy.

Under oppretting, sveising og lakkeringsarbeid av skjermer, karosseri, ramme m.m. skal bedriften holde tilstrekkelig briller, hansker, beskyttelsesmaske og hørselvern.

§17 Overtidsarbeid

3. Overtidsarbeid betales med følgende tilleggsprosent:

De fem første virkedager i uken betales 50 % tillegg inntil kl 21.00. Etter kl 21.00 betales 100%.

For overtid på frilørdager og andre avtalte fridager betales arbeidstakere som skulle ha fri, 50 % tillegg. Etter kl. 12.00 på lørdager og etter kl 16.00 på øvrige hverdager betales dog 100 % tillegg.

Arbeid på dager før helligdager etter den ordinære arbeidstid og arbeid på søn- og helligdager inntil siste helligdag kl 22.00 betales med 100 %.

For arbeid med oppfyring og andre forberedende arbeider for den daglige drift som påbegynnes kl 04.00 eller senere og går over i den ordinære arbeidstid, betales 50 % tillegg til den ordinære arbeidstid begynner.

§ 23 Kompetanse og opplæring

2. Partene er enige om at etterutdanning av fagarbeidere og annet personell, er nødvendig for at bilbransjen skal ha kvalifiserte arbeidstakere for å løse nye arbeidsoppgaver og møte den nye teknologiutviklingen.

Det bør tilrettelegges for språkkurs om dette er nødvendig ved språkforståelse av verkstedhåndbøker.

- 2.1 Bedriftene og arbeidstakerne er pliktige til å holde seg ajour med den teknologiske og faglige utvikling.
 - 2.2 Ved innføring av ny teknologi skal berørte arbeidstakere gis nødvendig opplæring. Opplæringens karakter og omfang skal drøftes mellom partene i det enkelte tilfellet, jfr. tilleggsavtale II til Hovedavtalen. Opplæring innenfor den enkelte arbeidstakers ordinære arbeidstid skal skje uten tap av fortjeneste.
 - 2.3 Bedriften og tillitsvalgte drøfter generelle opplæringsspørsmål med tanke på å øke de ansattes kompetansenivå.
3. Videreutdanning er en oppgave for ulike utdanningsinstitusjoner, bedrifter og de enkelte arbeidstakere. Organisasjonene vil søke å påvirke myndighetene slik at tilbud og videreutdanning kan gis, så vel i arbeidstiden som i fritiden, avhengig av lokale forhold.

For overtid på frilørdager og andre avtalte fridager betales arbeidstakere som skulle ha fri, ~~50 %~~ **100 %** tillegg. ~~Etter kl. 12.00 på lørdager og etter kl 16.00 på øvrige hverdager betales dog 100 % tillegg.~~

Arbeid på dager før helligdager etter den ordinære arbeidstid og arbeid på søn- og helligdager inntil siste helligdag kl 22.00 betales med 100 %.

For arbeid med oppfyring og andre forberedende arbeider for den daglige drift som påbegynnes kl 04.00 eller senere og går over i den ordinære arbeidstid, betales 50 % tillegg til den ordinære arbeidstid begynner.

§ 23 Kompetanse og opplæring

2. Partene er enige om at etter- **og videre**utdanning av fagarbeidere og annet personell, er nødvendig for at bilbransjen skal ha kvalifiserte arbeidstakere for å løse nye arbeidsoppgaver og møte den nye teknologiutviklingen.

Det bør tilrettelegges for språkkurs om dette er nødvendig ved språkforståelse av verkstedhåndbøker.

- 2.1 Bedriftene og arbeidstakerne er pliktige til å holde seg ajour med den teknologiske og faglige utvikling.
 - 2.2 Ved innføring av ny teknologi skal berørte arbeidstakere gis nødvendig opplæring. Opplæringens karakter og omfang skal drøftes mellom partene i det enkelte tilfellet, jfr. tilleggsavtale II til Hovedavtalen. Opplæring innenfor den enkelte arbeidstakers ordinære arbeidstid skal skje uten tap av fortjeneste.
 - 2.3 Bedriften og tillitsvalgte **skal regelmessig** drøfter generelle opplæringsspørsmål med tanke på å øke de ansattes kompetansenivå. **Partene skal drøfte effektiv og fleksibel tilrettelegging for opplæring, herunder bruk av digital opplæring, der det er hensiktsmessig.**
3. **Fag-, etter- og** videreutdanning er en oppgave for ulike **utdanningsinstitusjoner**, bedrifter og de enkelte arbeidstakere. Organisasjonene vil søke å påvirke myndighetene slik at tilbud og videreutdanning kan gis, så vel i arbeidstiden som i fritiden, avhengig av lokale forhold, **og at det legges til rette for kompetansehevede tiltak gjennom relevante**

etter- og videreutdanningsløp, i den grad dette ikke er til hinder for arbeidsgivers forsvarlige planlegging av drift- og personaldisponeringer. Det er en forutsetning at utdanningen øker produktiviteten og omstillingsevnen til bedriften og den enkelte arbeidstaker. Eventuelle tiltak skal avtales mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.

For at den enkelte skal motiveres og gis mulighet til etter- og videreutdanning, kan det etter enighet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker gis anledning til å gjennomføre kompetansehevende tiltak som nevnt over av inntil 7,5 timers varighet pr. år, betalt med ordinær lønn. Innvilgelse av dette krever en målsetting om fullføring og at arbeidstaker selv bidrar med nødvendig egeninnsats i fritiden. Øvrige kriterier avtales lokalt.

§ 28 Andre bestemmelser

6. Likestilling

Partene er enige om at bedriftens likestillingsarbeid i.h.t. likestillings- og diskrimineringsloven skal være fortløpende og forankres i partssamarbeidet. Arbeidsgiver har ansvar for det helhetlige arbeidet, men begge parter har ansvar for å ta initiativ i likestillingsspørsmål. De lokale partene skal bli enige om formen på samarbeidet.

§ 28 Andre bestemmelser

§ XX Likestilling og ikke-diskriminering

6. Likestilling

Partene er enige om at bedriftens likestillingsarbeid i.h.t. likestillings- og diskrimineringsloven skal være fortløpende og forankres i partssamarbeidet. Arbeidsgiver har ansvar for det helhetlige arbeidet, men begge parter har ansvar for å ta initiativ i likestillingsspørsmål. De lokale partene skal bli enige om formen på samarbeidet. Der det ikke inngås lokal avtale, skal likestillingsarbeidet inngå i det etablerte systemet for samarbeid, informasjon og drøftelser i bedriftene.

10. Tjenestepensjon

Norsk Industri og Fellesforbundet vil understreke viktigheten av at de lokale partene en gang i hver tariffperiode gjennomgår de etablerte bedriftsordningene, og hva disse gir i tillegg til de ulike ytelser som folketrygden gir ved oppnådd pensjonsalder, ved uførhet osv. for de enkelte grupper av arbeidstakere. På bakgrunn av dette skal partene drøfte behovet for å gjøre endringer i de ordninger bedriften har. Fra drøftingene skal det settes opp protokoll.

KAP. X REGULERING OG VARIGHET

§ 29 Reguleringsbestemmelse for 2. avtaleår

Før utløpet av 1. avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom NHO og LO eller det organ LO bemyndiger om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår.

Endringene i tariffavtalene for 2. avtaleår tas stilling til i LOs representantskap eller det organ LO bemyndiger og NHOs representantskap. Hvis partene ikke blir enige, kan den organisasjon som har fremsatt krav innen 14 - fjorten - dager etter forhandlingenes avslutning, si opp de enkelte tariffavtaler med 14 - fjorten - dagers varsel (dog ikke til utløp før 1. april 202³)

§ 30 Varighet

Denne overenskomst trer i kraft pr. 1. Mai 2022 og gjelder til 30. april 2024 og videre 1 – ett – år om gangen dersom den ikke av en av partene blir sagt opp skriftlig med 2 – to – måneders varsel.

Forbehold om nye krav

På vanlig måte tar forbundet forbehold om å endre eller fremme nye krav i løpet av forhandlingene.